

Periodrapport maj 2011

Prognosen för verksamheternas nettokostnader visar på minus 67 mkr jämfört med budget. Underskotten finns främst inom Hälso- och sjukvården samt inom projekt kostnadseffektiva anskaffningsprocesser .

Skatter, statsbidrag och finansnetto visar plus 57 mkr jämfört med budget.

Landstingets samlade prognos per maj pekar mot ett resultat på plus 15 mkr, vilket är 10 mkr sämre än det budgeterade resultat för 2011, plus 25 mkr.

Verksamhetens nettokostnad beräknas bli 1 procent högre än budgeterat för 2011, i nivå med nettokostnaden för 2010.

Övergripande prognos

Den ekonomiska strategin för perioden 2011-2014 är främst präglad av stora besparingskrav, men även vissa proaktiva satsningar. För att klara budget 2011 har landstingsfullmäktige beslutat om åtgärdsprogram I på nära 200 mkr och åtgärdsprogram II på ca 20 mkr. Ytterligare besparingar är att vänta senare under året.

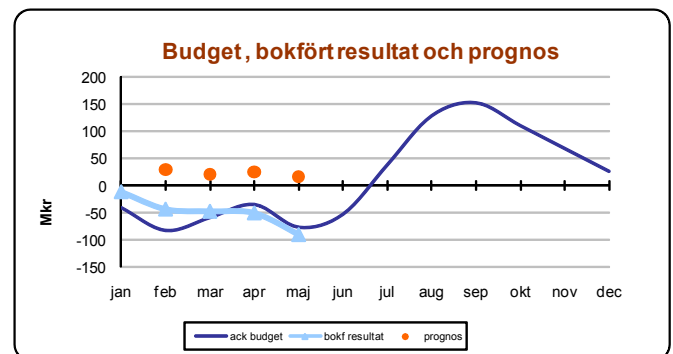
Landstinget har efter 2010 ett ackumulerat underskott på 898 mkr som skall återställas. För att kunna göra det till 2014 behöver landstinget lämna stora överskott i boksluten under kommande år.

Verksamheternas negativa avvikelser återfinns främst inom hälso- och sjukvården med högre kostnadsnivåer än vad besparingsåtgärderna är beräknade till samt även högre kostnader hos landstingsdrivna vårdcentraler än vad hälsovalsersättningen täcker. Underskottet beror även på förseningar i verkställandet av åtgärdsplaner för ekonomi i balans 2011.

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag till landstinget bygger på SKL:s senaste prognos i maj 2011. Jämfört med deras prognos i oktober 2010, som låg till grund för budget, har skatteunderlagstillväxten uppreviderats för åren 2010-2011. Detta innebär för skatter, utjämning och statsbidrag en ökning av intäkterna med 71 mkr jämfört med budget.

Sammantaget visar verksamheternas prognoser budgetavvikelser på minus 67 mkr och skatter, statsbidrag och finansnetto visar plus 57 mkr.

Landstingets samlade prognos för 2011 pekar mot ett resultat på plus 15 mkr, vilket är 10 mkr sämre än det budgeterade resultatet. Osäkerhetsmarginalen i bedömningen ligger på +/- 20 mkr.

Omvärldsanalys

Samhällsekonomin återhämtar sig efter det finansiella raset på världsmarknaden och tillväxten i Sverige beräknas vara god även under 2011, sedan mattas den av något.

SKL:s prognos 2011-2014 visar på en successivt tilltagande skatteunderlagstillväxt, vilket beror på effekter av konjunkturåterhämtningen. Antalet arbetade timmar förutses fortsätta växa i god takt prognosperioden ut. Den starka utvecklingen på arbetsmarknaden antas leda till tilltagande löneökningstakt. Landstingssektorns resultat 2011 förväntas bli ett överskott på 5 miljarder, vilket gör att landstingen förväntas leva upp till målet om god ekonomisk hushållning.

Trots förbättringarna finns det långsiktiga problemet kring välfärdens finansiering kvar. För att kunna möta de ökade förväntningarna på den offentliga sektorn, med stora barnkullar och många äldre, måste landstinget fortsätta effektivisera sin verksamhet.

Befolkningsutvecklingen i länet bedöms under kommande femårsperiod att öka något och andelen äldre, som i Dalarna ligger över riksgenomsnittet,

kommer att öka ytterligare. Vi har fortfarande ett negativt födelseöverskott och under det första kvartalet 2011 har även flyttnettot varit negativt. Resultatet är att Dalarnas invånare har blivit 277 personer färre sedan årsskiftet och att vi nu har 276 770 invånare.

Verksamhet

Den förändrade ledningsorganisationen, som innebär sammanslagning av främst landstingledning, central förvaltning och hälso- och sjukvårdens organisationer, fortgår.

Inom Hälsoval har hittills har cirka 33 procent av Dalarnas invånare aktivt valt vårdcentral sedan starten med Hälsoval Dalarna våren 2010. Drygt 6 % (18 200) av Dalarnas invånare är listade vid en privat vårdcentral (Falu VC, VC Läkarhuset Borlänge eller VC Södra Dalarna), något som påverkar landstingets vårdcentraler på de orter som berörs.

Folk tandvårdens verksamhet följer upprättade verksamhetsplaner och man arbetar hela tiden med att effektivisera sin verksamhet för att öka konkurrenskraften. Tandvården har även lyckats rekrytera ett antal nya tandläkare.

Inom Landstingservice förstärker arbetet med kostsamverkan med Mora kommun. Förvaltningen övergår till en geografisk organisation med syftet att bli mer kostnadseffektiv.

Inom kultur- och bildningsförvaltningen påbörjas arbetet med en regional kulturplan och införandet av en ny samverkansmodell som ska stärka dialogen mellan kommun, landsting/region och staten. Naturbruksgymnasiet i Älvdalen övergår vid halvårsskiftet till Älvdalens utbildningscentrum AB.

Aktuell information

Planeringsarbetet inför planperioden 2012-2015 har påbörjats och landstingsfullmäktige fastställde i juni en Landstings- och Finansplan för perioden. Finansplanen justeras slutligt vid landstingsfullmäktiges novembermöte.

Ekonomi

Budget 2011 - förutsättningar

Landstingsfullmäktige fastställde i februari en omdisponering av budget som innebar att Hälso- och sjukvården tillfördes 70 mkr från andra förvaltningar.

Åtgärdsplan I och II för ekonomi i balans 2011 har fastställts av landstingsstyrelsen och fullmäktige i april respektive juni och ytterligare åtgärder planeras. I april beslutades även om tilläggsbudget på 1 mkr till Servicenätverket.

Verksamhetens nettokostnader

Driftredovisning (Mkr)	Prognos netto	Budget inkl avkastningskrav	Avvikelse
Landsstingsstyrelsen			
Hälso- och sjukvård	-4 748,0	-4 698,0	-50,0
Hälsoval (beställare)	-1 108,0	-1 108,0	0,0
Huvudkontoret mm	-249,1	-269,1	20,0
Trafik och övrig regional utveckling	-166,6	-166,6	0,0
Finansförvaltning	-117,2	-83,2	-34,0
Fastighetsnämnden	25,5	25,3	0,2
Servicenämnden	1,1	4,5	-3,4 *
Servicenätverk, tilläggsbudget	-1,0	-1,0	0,0
Kultur- och bildningsnämnden	-127,8	-127,8	0,0
Tandvårdsnämnden	-156,6	-156,6	0,0
Tandvårdsnämnden, beställartandvård	-25,2	-25,2	0,0
Patientnämnd	-3,7	-4,0	0,3
Revision	-5,8	-5,8	0,0
Gemensam nämnd för kostsamverkan	0,0	0,0	0,0
Summa driftredovisning	-6 682,3	-6 615,4	-66,9

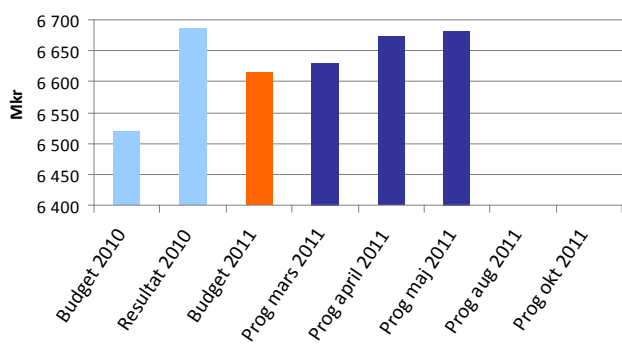
*Servicenämnden uppfyller avkastningskravet, men enligt överenskommelse redovisas 3,5 mkr i Hälso- och sjukvården.

Driftredovisningen visar beräknade nettokostnader för landstingets verksamheter, exklusive skatteintäkter, statsbidrag etc. Dessa nettokostnader styr landstinget över själv i stor utsträckning genom att bestämma utbudsstruktur, personalstruktur, behandlingsmodeller och patientavgiftsnivåer till exempel.

Åtgärdsplanerna för ekonomi i balans 2011 håller på att implementeras i landstingets verksamheter. Landstingets ledning fattar beslut om ytterligare besparingsåtgärder under hösten för att verksamheternas kostnader skall rymmas inom fastställda budgetramar. Tidigare erfarenheter från besparingsprogram är att effekterna har varit svåra att uppnå. Hur väl landstinget lyckas nu, beror till stor del på i vilken utsträckning verksamheterna anpassar sig till de ekonomiska förutsättningarna.

Prognosen pekar på att verksamheternas nettokostnader blir 67 mkr högre än budgeterat 2011 (+/- 20 mkr). Underskottet består främst av för höga kostnader inom Hälso- och sjukvården samt att projektet för kostnadseffektiva inköp, som budgeterats inom Finansförvaltningen, inte ger beräknad effekt. Besparingarna inom Huvudkontorets administration beräknas fullföljas. Övriga förvaltningar beräknar kunna verkställa de avkastningskrav som omdisponeringen av budget medfört.

Verksamhetens nettokostnader

För 2011 är verksamhetens budgeterade nettokostnader ca 1,1 procent (72 mkr) lägre än vad nettokostnaden var under 2010. Om åtgärdsplanerna för ekonomi i balans 2011 genomförs och övriga förutsättningar blir enligt driftredovisningen ovan, kommer verksamhetens nettokostnader att vara ca 0,1 procent lägre än 2010. Det innebär att prognosen för verksamheternas nettokostnader 2011 i stort sett ligger i nivå med nettokostnaderna förra året. Om nettokostnaderna skall rymmas inom budget 2011 måste de minska med ytterligare cirka 1 procent (67 mkr) jämfört med den här prognosen.

Finansiering

Skatter, statsbidrag mm (Mkr)	Budget inkl avkastnings-		Avvikelse
	Prognos netto	krav	
Skatteintäkter	5 171	5 076	95,0
Utjämningsbidrag och statsbidrag	1 590	1 614	-24,0
Finansiella intäkter	7	15	-8,0
Finansiella kostnader	-71	-65	-6,0
Summa skatteintäkter och finansnetto	6 697	6 640	57,0

Skatteintäkter, statsbidrag och finansnetto är poster som landstinget själv har liten möjlighet att påverka utfallet på. Sammantaget pekar prognosen för dessa poster på plus 57 mkr.

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag i landstingets delårsrapport per april 2011 bygger på SKL:s senaste prognos från maj 2011. Jämfört med SKL:s prognos i oktober 2010, som låg till grund för budget, har skatteunderlagstillväxten reviderats från 1,8 till 2,1 procent för 2010 och från 1,6 till 2,8 procent för 2011. Prognosen för skatteintäkter och utjämningsbidrag visar på totalt plus 83 mkr jämfört med budget.

Skillnaden mellan nu aktuell prognos från SKL och tidigare prognoser är i huvudsak antagande om en snabbare ökning av sysselsättningen och högre löneökningstakt.

Förhandling om nytt avtal om läkemedelsförmånen pågår och väntas bli klar inom kort. I prognosen upptas belopp motsvarande förra årets statsbidrag. Det innebär 12 mkr lägre än beräknat i budget.

Finansiella intäkter och kostnader

Räntekostnader för lån (300 mkr) beräknas i prognosen uppgå till 7 mkr. Nettot av övriga räntekostnader och ränteintäkter beräknas till en kostnad på 12 mkr. Detta beroende på försämrade likviditet och högre ränteläge när checkkrediterna utnyttjas.

Ränta på avsatta pensioner prognostiseras enligt KPA:s prognos i april till 51 mkr. Det innebär ett plus på 5 mkr jämfört med budget.

Likviditeten har stadigt försämrats sedan hösten 2010. Detta beror främst på den negativa resultatutvecklingen samt investeringar, bland annat sjukhusutbyggnaden i Falun. Besparingarna har ännu gett någon synbar effekt på likviditeten. Landstinget kommer därför att ianspråka tidigare beslutat låneutrymme.

Resultat – Prognos

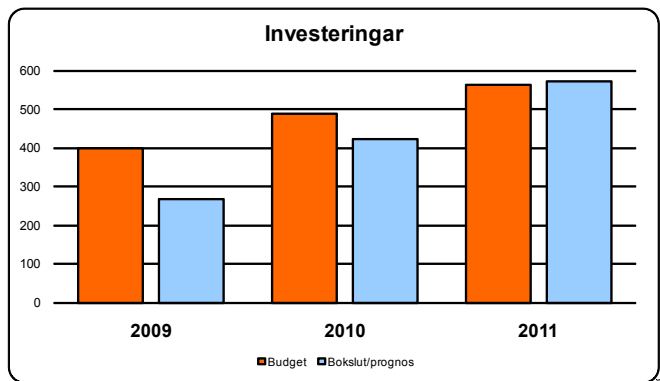
(Mkr)	Ack utfall	2011		2010	
		Prognos 2011	Budget inkl avkastningskrav	Resultat	Resultat
Verksamhetens nettokostnad	-2 803	-6 462	-6 385	-6 472	-6 472
Avskrivningar	-92	-220	-230	-215	-215
Verksamhetens nettokostnad	-2 895	-6 682	-6 615	-6 687	-6 687
Skatteintäkter	2 167	5 171	5 076	5 002	5 002
Utjämningsbidrag och statsbidrag	662	1 590	1 614	1 614	1 614
Finansiella intäkter	11	7	15	25	25
Finansiella kostnader	-36	-71	-65	-48	-48
Summa skatteintäkter och finansnetto	2 804	6 697	6 640	6 593	6 593
Ack utfall / Årets resultat	-91	15	25	-94	-94

Landstingets totala prognosresultat för verksamheternas nettokostnader, skatteintäkter och statsbidrag beräknas till plus 15 mkr. Det är 10 mkr sämre än budgeterat och även försämring jämfört med föregående prognos. Osäkerhetsmarginalen i prognosen är +/- 20 mkr och prognosresultatet förutsätter att åtgärdsplanerna för ekonomi i balans 2011 genomförs och att inga ytterligare avvikelser uppstår. Om andra kostnader utanför åtgärdsplanen ökar, kommer det att medföra ytterligare underskott, likaså om intäkterna i skatteprognosen skulle minska. Det bokförda resultatet hittills under 2011 är minus 91 mkr, vilket är 90 mkr sämre än det bokförda resultatet vid samma tid 2010.

Arbetet med åtgärdsplanerna för ekonomi i balans 2011 fortsätter. Politiska beslut har tagits under våren och åtgärder har börjat vidtas, bland annat har anställningsstopp införts och reducering av bemanning med 4 procent planeras. I förvaltningarnas bilagor till periodrapporten redovisas närmare vilka effekter åtgärderna beräknas få.

I landstingets arbete med att nå ekonomi i balans har verksamhetscheferna en mycket viktig roll att fylla. Verksamhetscheferna har god kunskap om verksamheten och deras beslut i olika frågor påverkar på det ekonomiska resultatet i hög grad.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2011 har reviderats av landstingsfullmäktige i april och omfattar nu ca 563 mkr. Av detta är 372 mkr fastighetsinvesteringar och resten olika former av utrustningsinvesteringar. I åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011 togs bland annat investeringar i samband med tvätterisamarbetet bort. Prognosen för investeringar 2011 är 571 mkr, det vill säga 8 mkr sämre än budget.

Personal tom maj

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	7 528	7 311	7 290
Antal anställda	8 760	8 763	8 766

Faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

Arbetad tid januari-april

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	4 333 062	4 273 779	4 269 504
- varav timanställda	90 821	95 776	91 569
- varav arbete under jour/beredsk. läkare	48 509	48 782	49 306
- varav mertid/övertid samtlig personal	51 387	50 565	59 974

OBS: För att förbättra kvaliteten av statistiken "arbetad tid" sker en eftersläpning i redovisningen med en månad.

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en månadsanställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad.

Faktiska årsarbetare beräknas som årsarbetare minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dgr och grund/vidarearb med lön.

Arbetad tid: Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Helårsekvivalent: En helårsekvivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

Antal anställda tom maj

För maj månad 2011 har vi minskat antalet anställda med 3 personer jämfört med samma period föregående år. Den största minskningen är inom undersköterskegruppen. Antalet sjuksköterskor och sjukhustekniker/labbspersonal har ökat något. Så även ledning/administration. Att antalet i den sistnämnda gruppen har ökat kan bero på att sjuksköterskor och läkare som har chefsposition räknas numera i den administrativa gruppen.

Antal "faktiska årsarbetare" tom maj

För maj månad 2011 har vi ökat med 217 "faktiska årsarbetare" jämfört med samma period föregående år. Ökningen beror bl a på att färre medarbetare har fått ledighet för studier/utbildning i enlighet med gällande restriktioner samt att antalet timanställda har minskat har de fastanställda arbetat mer. Vidare medför även den minskade sjukfrånvaron att antalet "faktiska årsarbetare" ökar.

Arbetad tid tom april

Arbetad tid har ökat med drygt 59 000 timmar jämfört med motsvarande period 2010. Ökningen beror bl a på att färre medarbetare har fått ledighet för studier/utbildning i enlighet med gällande restriktioner samt att i och med antalet timanställda har minskat har de fastanställda arbetat mer.

Sjukfrånvaro tom maj

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	5,1%	5,2%	5,4%

I tabellen ovan redovisas sjukfrånvaro i procent under perioden 1/1 – 31/5. Tendensen är att sjukfrånvaron fortsätter att minska.

Däremot har korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) ökat något.

Valda personal-kostnader

(Mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg	-2 895	-2 900	-2 845
Inhyrd personal	-96	-76	-109

Lönekostnader och inhyrd personal

Prognosen för lönekostnader pekar på att vi är i nivå med budgeten exklusive sociala avgifter.

Beträffande inhyrd personal pekar prognosen på att budgeten kommer att överskridas med ca 20 Mkr.

